



### **BLOK 3: INTERNAL ENERGY MARKET - UTOPIE NEBO REÁLNÝ CÍL?**

Moderuje: Jiří Strnad, SEPS, a. s.

#### **Denní a vnitrodenní trh s elektřinou**

Formování jednotného evropského vnitřního trhu se silovou elektřinou (IEM), hlavní pilíř energetické unie, probíhá již několik let a pokračuje i v roce 2018. Hlavním evropským projektem pro sjednocení denních trhů je CORE FB MC a pro vnitrodenní obchodování XBID. Tyto projekty, jak je již téměř zvykem, se potýkají s celou řadou problémů a dochází k opakovanému posouvání termínů. Finální termíny spuštění nejsou jasně stanoveny a na pozadí již může vyvstávat otázka, zda vůbec budou spuštěny. Ani negativní stanoviska od účastníků trhu či národních regulátorů nejsou novinkou, nově však formálně probíhají veřejné konzultace pro připomínkování pravidel a metodik na základě síťového nařízení CACM. Je otázkou, zda i přes odpor zejména EFET, schválí regulátoři navrhovaná pravidla a metodiky, nebo zda dojde k eskalaci na ACER a zda ten vyslyší přání účastníků trhu.

Integrační projekty v našem regionu v rámci projektu 4M MC byly v minulých letech z různých důvodů bohužel zastaveny, a to jak na úrovni denního, tak vnitrodenního obchodování.

#### **Trh s dlouhodobou přeshraniční přenosovou kapacitou**

Provozovatelé přenosových soustav v souladu s FCA postoupili ke schválení změny market designu, která od roku 2019 opětovně zavede dlouhodobé aukce na CZ-SK hranici. V Evropě se také projevuje snaha o změnu PTR na FTR a je velmi pravděpodobné, že se tato změna dotkne všech profilů, včetně česko-slovenského, tedy jestli mezi-

tím nepřijde požadavek na minimální termální kapacitu stanovenou bez jakéhokoliv výpočtu.

#### **Nabídkové oblasti, Bidding Zone Review**

Práce na „Bidding Zone Review“ začaly již v roce 2012, ještě před vstupem nařízení CACM v platnost a první „Technical Report“ byl vydán v roce 2014. Na jeho základě ke konci roku 2016 inicioval ACER oficiální tvorbu Bidding Zone Review podle CACM, který pak bude mít i podstatný dopad na otázku společné německo-rakouské nabídkové oblasti. Finální verze dokumentu bude zveřejněna 21. 3., den před touto konferencí. Už nyní je však jasné, že politické otázky typu rozdělení nabídkových zón nemožnou být vyřešeny na technické úrovni.

#### **Obchodování, burzy a ceny**

V mnoha okolních zemích, kde není ustanoven monopol pro národní burzu, se přihlásilo více burz jako NEMO podle CACM. Je však otázkou, jakou roli více NEMO na jednom kolbišti může mít. Důsledkem propojování trhů, může být, zdá se, i slučování burz, jak se již stalo v jižní Evropě.

Také dochází k obratu ve vývoji cen elektřiny na burzách. V posledním období můžeme pozorovat nárůst ceny silové elektřiny a je otázkou, zda se jedná o výkyv, nebo začátek dlouhodobého trendu v důsledku více faktorů (např. postupného odstavování jaderných elektráren v Německu).

#### **Panelisté:**

**Luděk Horn, Jaroslav Kubinec, Karel Šimeček,  
Michal Cabala, David Kučera, Aleš Tomec,  
Pavol Mašán**



## Otázky do panelové diskuze

- Jaký je stav a další vývoj plnění cíle vytvoření IEM - denní trhy? Aktuální stav evropského projektu CORE FB MC, je navržené řešení správná cesta k vytvoření IEM? Je budoucnost IEM v couplingu trhů nebo ve vytváření větších nabídkových zón? Jaký je stav Bidding Zone Review i v kontextu aukcí na německo-rakouské hranici? Flow-base se v regionu CEE implementuje již od roku 2006, je její zavedení v dohledné budoucnosti vůbec reálné?
- Jaký je stav a další vývoj plnění cíle vytvoření IEM - vnitrodenní trhy. Aktuální stav evropského projektu XBID a stav projektu LIP15? Je vůbec reálné XBID spustit, jestliže účastníci trhu (viz např. názor EFET) jsou proti, projekt má několik let zpoždění a náklady vzrostly několikanásobně? Kdo je vítězem a kdo poraženým?
- Jaký je stav projektu 4M MC ve světle informací o zpoždění a problémech celoevropských řešení? Nedožrál čas opětovně otevřít možnost propojení denních trhů 4M MC s MRC na základě NTC či zavedení implicitního vnitrodenního trhu v rámci 4M MC?
- ÚRSO a ERÚ rozhodli o zavedení dlouhodobých aukcí na CZ-SK profilu - co lze od tohoto kroku očekávat? Německý a rakouský regulátor rozhodli o zavedení aukcí na profilu DE-AT. Diskutuje se, zda je lepší FTR či PTR, jaký je vlastně rozdíl?
- Co lze očekávat v Čechách a na Slovensku z hlediska NEMO, lze očekávat vstup zahraničních burz (NEMO), případně nějaké spojení burz? Jak v tomto světle hodnotíte spojení jihoevropských burz? Je pro zákazníky lepší jedna burza nebo konkurence více burz?
- Je nárůst ceny silové elektřiny pouze výkyv, nebo začátek dlouhodobého trendu? Jaké jsou faktory růstu ceny?